EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.7.2020.
COM(2020) 270 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o provedbi Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica

1. UVOD

1.1. Kontekst

Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica[1] („Okvirna odluka") prvi je pravni instrument EU-a o suradnji u kaznenim stvarima na temelju načela uzajamnog priznavanja[2]. Okvirna odluka omogućila je učinkovitiji mehanizam kako bi se osiguralo da pojedinci koji žele izbjeći pravdi ne iskorištavaju otvorene granice te je pridonijela cilju EU-a da razvije i održi područje slobode, sigurnosti i pravde. Riječ je o raširenom instrumentu pravosudne suradnje u kaznenim stvarima u EU-u. Prema statističkim podacima iz 2018.[3], procijenjeno je da prosječno 54,5 % traženih osoba pristane na predaju (u usporedbi sa 62,96 % u 2017.), dok postupak predaje u prosjeku traje 16,41 dan nakon uhićenja. Prosječno vrijeme predaje za one koji ne daju svoj pristanak iznosi približno 45,12 dana. To je posve drugačije od dugotrajnih postupaka izručenja koji su postojali u državama članicama prije Okvirne odluke.

U veljači 2009. Okvirna odluka izmijenjena je Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP o suđenjima u odsutnosti[4], kojom je uveden jasan i zajednički temelj za neprovedbu odluka donesenih u odsutnosti dotične osobe sa suđenja[5]. Nadalje, postupovna prava osoba uhićenih na temelju europskog uhidbenog naloga ojačana su donošenjem šest direktiva[6] o: pravu na tumačenje i prevođenje[7]; pravu na informiranje[8]; pravu na pristup

---

[1] SL L 190, 18.7.2002., str. 1.

[2] Program mjera za provedbu načela uzajamnog priznavanja sudskih odluka u kaznenim stvarima, predviđen u Zaključcima Europskog vijeća u Tampereu, koje je Vijeće donijelo 30. studenoga 2000., SL C 12 E, 15.1.2001., str. 10.: „Načelo uzajamnog priznavanja temelji se na uzajamnom povjerenju stečenome u okviru zajedničkih vrijednosti država članica u pogledu poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i ljudskih prava, kako bi svako tijelo imalo povjerenja u to da druga tijela primjenjuju jednakovrijedne standarde zaštite prava u okviru svojih kaznenopravnih sustava."

[3] https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-hr.do?init=true

[4] Okvirna odluka Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. o izmjeni okvirnih odluka 2002/584/PUP, 2005/214/PUP, 2006/783/PUP, 2008/909/PUP i 2008/947/PUP radi jačanja postupovnih prava osoba i poticanja primjene načela uzajamnog priznavanja odluka donesenih na suđenju u odsutnosti dotične osobe, SL L 81, 27.3.2009., str. 24.

[5] Pročišćena verzija: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=hr, str. 45.

[6] Rezolucija Vijeća od 30. studenoga 2009. o planu za jačanje postupovnih prava osumnjičenika ili okrivljenika u kaznenom postupku bila je temelj za šest direktiva, SL C 295, 4.12.2009., str. 1.

[7] Direktiva 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima, SL L 280, 26.10.2010., str. 1.; IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o provedbi Direktive 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima, COM(2018) 857 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0857.

[8] Direktiva 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informiranje u kaznenom postupku, SL L 142, 1.6.2012., str. 1.; IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o provedbi Direktive 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informiranje u kaznenom postupku, COM(2018) 858 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52018DC0858.

odvjetniku[9]; jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi[10]; postupovnim jamstvima za djecu[11] i o pravnoj pomoći[12].

Komisija je izdala tri izvješća o provedbi Okvirne odluke[13]. Vijeće je izdalo Priručnik o izdavanju europskog uhidbenog naloga radi pomoći stručnjacima 2008.[14] i revidiralo ga 2010.[15] Komisija je ažurirala Priručnik 2017.[16] Od ožujka 2006. do travnja 2009. praktična primjena Okvirne odluke bila je predmet stručnog pregleda među državama članicama, s Komisijom kao promatračem, u kontekstu četvrtog kruga uzajamnih ocjenjivanja[17]. Za određene aspekte Okvirne odluke trenutačno se provodi novi stručni pregled u okviru devetog kruga uzajamnih ocjenjivanja, u kojem se ocjenjuju odabrani praktični i operativni aspekti europskog uhidbenog naloga[18].

Europski parlament donio je 27. veljače 2014. Rezoluciju s preporukama Komisiji o reviziji europskog uhidbenog naloga[19], s posebnim prijedlogom da se uvede prethodna provjera proporcionalnosti, obvezni razlog za neizvršenje u vezi s temeljnim pravima, pravo na učinkovit pravni lijek i bolja definicija kaznenih djela na koje se europski uhidbeni nalog treba primjenjivati. Komisija je u svojem odgovoru Europskom

---

[9] Direktiva 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima, SL L 294, 6.11.2013., str. 1.; IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o provedbi Direktive 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavješćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima, COM(2019) 560 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A52019DC0560.

[10] Direktiva (EU) 2016/343 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o jačanju određenih vidova pretpostavke nedužnosti i prava sudjelovati na raspravi u kaznenom postupku, SL L 65, 11.3.2016., str. 1.

[11] Direktiva (EU) 2016/800 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o postupovnim jamstvima za djecu koja su osumnjičenici ili optuženici u kaznenim postupcima, SL L 132, 21.5.2016., str. 1.

[12] Direktiva (EU) 2016/1919 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o pravnoj pomoći za osumnjičenike i okrivljenike u kaznenom postupku i za tražene osobe u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga, SL L 297, 4.11.2016., str. 1. ispravak: SL L 91, 5.4.2017., str. 40.

[13] IZVJEŠĆE KOMISIJE na temelju članka 34. Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (revidirana verzija), COM(2006) 8 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52006DC0008;
IZVJEŠĆE KOMISIJE o provedbi od 2005. Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, COM(2007) 407 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1588746623870&uri=CELEX:52007DC0407 i
IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o provedbi od 2007. Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, COM(2011) 175 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1588746744852&uri=CELEX:52011DC0175

[14] Završna verzija Europskog priručnika o izdavanju europskog uhidbenog naloga: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8216-2008-REV-2/en/pdf.

[15] Revidirana verzija Europskog priručnika o izdavanju europskog uhidbenog naloga: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-17195-2010-REV-1/en/pdf.

[16] Priručnik o izdavanju i izvršavanju europskog uhidbenog naloga, SL C 335, 6.10.2017., str. 1.: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=hr.

[17] Daljnje postupanje na temelju izvješća o ocjeni iz četvrtog kruga uzajamnih ocjenjivanja: praktična primjena europskog uhidbenog naloga i odgovarajućih postupaka predaje između država članica: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15815-2011-INIT/en/pdf.

[18] Deveti krug uzajamnih ocjenjivanja – opseg ocjenjivanja i doprinosi upitniku: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6333-2019-INIT/en/pdf.

[19] Rezolucija Europskog parlamenta od 27. veljače 2014. s preporukama Komisiji o reviziji Europskog uhidbenog naloga (2013/2109(INL)), SL C 285, 29.8.2017., str. 135.

parlamentu objasnila zašto nije smatrala primjerenim revidirati Okvirnu odluku ni samostalno ni uz reviziju drugih instrumenata uzajamnog priznavanja[20].

Ograničenja pravosudne kontrole Suda Europske unije i provedbenih ovlasti Komisije u području policijske i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima ukinuta su 1. prosinca 2014. nakon isteka petogodišnjeg prijelaznog razdoblja za bivše instrumente trećeg stupa na temelju Protokola br. 36 uz Ugovor o funkcioniranju Europske unije[21]. Zbog toga je tumačenje Okvirne odluke dovelo do sve većeg broja zahtjeva za prethodnu odluku upućenih Sudu Europske unije. Stoga se broj upućivanja na prethodne odluke u vezi s Okvirnom odlukom naglo povećao, s ukupno 12 u 2014. na više od 50 do sredine 2020.

1.2. Svrha i glavni elementi Okvirne odluke

Okvirna odluka zamijenila je tradicionalni sustav izručivanja jednostavnijim i bržim mehanizmom predaje traženih osoba radi kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanja slobode. Ona se temelji na načelu uzajamnog priznavanja. Sudska odluka države članice izdavateljice mora biti priznata u državi članici izvršenja bez daljnjih formalnosti, osim ako se primjenjuju razlozi za neizvršenje.

Glavni su elementi Okvirne odluke po kojima se ona razlikuje od režima izručenja sljedeći:

- europski uhidbeni nalog sudska je odluka koja je izvršiva u drugoj državi članici na temelju načela uzajamnog priznavanja,
- razlozi neizvršavanja ograničeni su i detaljno navedeni u Okvirnoj odluci,
- ne postoji provjera dvostruke kažnjivosti s obzirom na 32 kategorije kaznenih djela, navedene u članku 2. stavku 2. Okvirne odluke, kako je definirala država članica koja izdaje uhidbeni nalog, ako su ta kaznena djela kažnjiva najvišom kaznom zatvora ili mjerom oduzimanja slobode od najmanje tri godine,
- predaja vlastitih državljana države članice opće je pravilo sa samo nekoliko iznimaka. One se odnose na izvršenje kazne zatvora u „matičnoj" državi članici pojedinca i primjenjuju jednako na sve stanovnike. Glavni je razlog tih iznimaka promicanje socijalne rehabilitacije tražene osobe,
- postoje strogi rokovi za donošenje odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga i za predaju tražene osobe,
- radi jednostavnijih zahtjeva prema kojima je lakše postupati, oni se temelje na obrascu europskog uhidbenog naloga.

1.3. Cilj i opseg izvješća

U ovom izvješću ocjenjuje se kako je Okvirna odluka, kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP, prenesena u svih 27 država članica koje su njome

[20] Daljnje postupanje na temelju Rezolucije Europskog parlamenta s preporukama Komisiji o reviziji europskog uhidbenog naloga, SP(2014) 447: https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2013/2109(INL).
[21] SL C 115, 9.5.2008., str. 322.

obvezane[22]. Ocjena se ponajprije temelji na analizi nacionalnih mjera kojima se prenosi Okvirna odluka, a koje su priopćene Glavnom tajništvu Vijeća i Komisiji u skladu s člankom 34. stavkom 2. Okvirne odluke.

Većina država članica izmijenila je nacionalno zakonodavstvo kojim se prenosi Okvirna odluka od zadnjeg izvješća Komisije iz 2011.[23] Stoga su u pripremi ovog izvješća uzete u obzir preporuke Komisije iz prethodnih izvješća i preporuke iz četvrtog kruga uzajamnih ocjenjivanja (npr. o proporcionalnosti izdanih europskih uhidbenih naloga[24]).

Kao i prvo izvješće o provedbi, koje je Komisija izdala 2005.[25], ovo izvješće uključuje ocjenu odredaba Okvirne odluke. U njemu se stavlja naglasak na odabrane odredbe, koje čine jezgru Okvirne odluke i ključne su za neometano funkcioniranje europskog uhidbenog naloga. Te odredbe prije svega uključuju: imenovanje nadležnih pravosudnih tijela, definiciju i područje primjene europskog uhidbenog naloga, temeljna i postupovna prava tražene osobe, razloge za neizvršenje i provjeru dvostruke kažnjivosti te rokove za donošenje odluke i predaju tražene osobe.

2. OPĆA OCJENA

Na dan objave ovog izvješća sve države članice obavijestile su o prenošenju Okvirne odluke[26].

Opća ocjena pokazuje zadovoljavajuću razinu provedbe Okvirne odluke u znatnom broju država članica. Međutim, ocjena nacionalnih provedbenih mjera također je ukazala na određene poteškoće u vezi s usklađenošću u nekim državama članicama. Ako se ne isprave, ti nedostaci ograničavaju učinkovitost europskog uhidbenog naloga. Komisija će stoga poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi u cijeloj Europskoj uniji osigurala usklađenost s Okvirnom odlukom, uključujući, prema potrebi, pokretanje postupka zbog povrede u skladu s člankom 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Od objave zadnjeg izvješća o provedbi Komisija je organizirala pet sastanaka stručnjaka s državama članicama kako bi im pomogla u praktičnoj primjeni Okvirne odluke[27].

U ožujku 2020. osnovana je koordinacijska skupina za europski uhidbeni nalog. Cilj je koordinacijske skupine za europski uhidbeni nalog poboljšati brzu razmjenu informacija i

[22] Okvirna odluka obvezujuća je za svih 27 država članica, uključujući Dansku i Irsku. Izvješće uključuje i Ujedinjenu Kraljevinu, za koju je Okvirna odluka obvezujuća do kraja prijelaznog razdoblja 31. prosinca 2020.

[23] IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o provedbi od 2007. Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica, COM(2011) 175 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1588746744852&uri=CELEX:52011DC0175.

[24] U nekim državama članicama uočeno je silazno kretanje broja izdanih europskih uhidbenih naloga na temelju statističkih podataka koje dostavljaju države članice: https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-hr.do?init=true

[25] IZVJEŠĆE KOMISIJE na temelju članka 34. Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (revidirana verzija), COM(2006) 8 final: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52006DC0008.

[26] Na temelju članka 34. stavka 1. Okvirne odluke države članice morale su prenijeti Okvirnu odluku u nacionalno zakonodavstvo do 31. prosinca 2003. U slučaju država članica koje su pristupile EU-u kasnije (2004., 2007. odnosno 2013.) rok za prenošenje bio je njihov dan pristupanja. Više od polovine država članica poštovalo je rokove za prenošenje.

[27] 1. travnja 2014., 20. studenoga 2014., 7. srpnja 2016., 17. listopada 2017., 7. svibnja 2019.

suradnju različitih aktera koji sudjeluju u primjeni Okvirne odluke, odnosno stručnjaka i oblikovatelja politika iz država članica, Eurojusta, Europske pravosudne mreže, Glavnog tajništva Vijeća i Komisije. Razmjene u okviru skupine trebale bi dovesti do ujednačenije primjene Okvirne odluke.

3. SPECIFIČNE TOČKE OCJENE

3.1. Nadležna pravosudna tijela i središnja tijela (članci 6. i 7.)

U skladu s člankom 6. sve države članice obavijestile su Glavno tajništvo Vijeća o pravosudnim tijelima nadležnima za izdavanje i izvršenje europskog uhidbenog naloga. To su općenito bila njihova pravosudna tijela nadležna za istragu i odlučivanje u kaznenim predmetima.

3.1.1. *Pravosudna tijela koja izdaju uhidbeni nalog (članak 6. stavak 1.)*

Sud je presudio da pojam „pravosudno tijelo" iz članka 6. stavka 1. Okvirne odluke nije ograničen samo na suce ili sudove države članice, već se mora tumačiti šire, među ostalim kao tijela koja sudjeluju u kaznenom sudovanju u toj državi članici. Stoga uredi državnih odvjetnika ispunjavaju uvjete za pravosudna tijela koja izdaju uhidbeni nalog, pod uvjetom da u okviru donošenja odluke o izdavanju europskog uhidbenog naloga nisu izravno ili neizravno izloženi riziku podređenosti nalozima ili pojedinačnim uputama izvršne vlasti, poput ministarstva pravosuđa[28]. Nadalje, Sud je pojasnio da se pojam „pravosudno tijelo" ne smije tumačiti kao da obuhvaća i policijsku službu[29] ili tijelo izvršne vlasti države članice, kao što je ministarstvo pravosuđa[30].

S obzirom na mogućnost da izvršna vlast daje naloge svojim državnim odvjetnicima[31], nekoliko država članica nedavno je imenovalo sudove ili suce nadležnim tijelima koja izdaju uhidbene naloge radi usklađenosti s presudom u spojenim predmetima C-508/18, *OG* i C-82/19 PPU, *PI*[32] i presudom u predmetu C-509/18, *PF*[33].

U polovini država članica sudovi ili suci trenutačno su jedini nadležni za izdavanje europskog uhidbenog naloga. U nekoliko država članica za izdavanje europskog uhidbenog naloga nadležan je isključivo ured državnog odvjetnika. Nekoliko država članica odredilo je i sudove i urede državnog odvjetnika kao tijela za izdavanje uhidbenog naloga. Nadalje, neke od tih država članica odredile su različita tijela ovisno o fazi kaznenog postupka (npr. prije podizanja optužnice i nakon podizanja optužnice ili prije suđenja i tijekom suđenja) ili o svrsi europskog uhidbenog naloga (kazneni progon ili izvršenje kazne). U jednoj državi članici sud potvrđuje prijedlog ureda državnog

[28] Usporediti presude Suda od 27. svibnja 2019., *OG* i *PI*, C-508/18 i C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456 te *PF*, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457; presude Suda od 12. prosinca 2019., *JR* i *YC*, C-566/19 PPU i C-626/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1077, *XD*, C-625/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1078 te *ZB*, C-627/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1079.
[29] Usporediti presudu Suda od 10. studenoga 2016., *Poltorak*, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858.
[30] Usporediti presudu Suda od 10. studenoga 2016., *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861.
[31] Pregled stanja u području pravosuđa u EU-u za 2019.: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2019_en.pdf, str. 51.–52.
[32] Usporediti presudu Suda od 27. svibnja 2019., *OG* i *PI*, C-508/18 te C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456.
[33] Usporediti presudu Suda od 27. svibnja 2019., *PF*, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457.

odvjetnika za izdavanje europskog uhidbenog naloga[34]. Jedna država članica kao nadležna tijela imenovala je svoj ured državnog odvjetnika i agenciju za kaznene sankcije. Mali broj država članica odredio je jedinstveno tijelo za tu svrhu (npr. ured glavnog državnog odvjetnika).

3.1.2. *Pravosudna tijela izvršenja (članak 6. stavak 2.)*

Kao tijela nadležna za izvršenje velika većina država članica imenovala je sudove (npr. žalbene sudove, okružne sudove, vrhovne sudove) ili suce. Jedna država članica imenovala je, primjerice, suca specijaliziranog za slučajeve maloljetnika za europske uhidbene naloge koji se odnose na maloljetnike, druga država članica imenovala je dva različita tijela, ovisno o tome pristaje li osoba na predaju ili ne. Nekoliko država članica imenovalo je urede državnih odvjetnika. Mali broj država članica imenovao je i sudove i urede državnih odvjetnika. Neke države članice imenovale su jedinstvena tijela za tu svrhu (npr. ured glavnog državnog odvjetnika ili visoki sud).

3.1.3. *Središnja tijela (članak 7.)*

Člankom 7. predviđena je mogućnost da države članice odrede jedno ili više središnjih tijela za pružanje pomoći nadležnim pravosudnim tijelima u vezi s administrativnim slanjem i primanjem europskih uhidbenih naloga i drugom povezanom službenom korespondencijom.

Znatan broj država članica odredio je središnje tijelo u skladu s člankom 7. stavkom 1. To je u većini slučajeva bilo njihovo ministarstvo pravosuđa. Mali broj država članica odredio je više središnjih tijela (npr. tri središnja tijela: uz ministarstvo pravosuđa glavnog državnog odvjetnika i ravnateljstvo policije ili savezno ministarstvo unutarnjih poslova i saveznu upravu kriminalističke policije).

Nekoliko država članica dalo je određenom središnjem tijelu ili tijelima dodatne ovlasti koje nisu odobrene na temelju članka 7. stavka 2. (npr. središnja tijela odgovorna su za prethodnu potvrdu dolaznih europskih uhidbenih naloga ili središnje tijelo pod određenim uvjetima smije odgoditi izvršenje odluke o predaji).

3.2. Pravila kojima se uređuje uporaba jezika (članak 8. stavak 2.)

Na temelju članka 8. stavka 2. nadležna tijela koja izdaju uhidbeni nalog moraju prevesti europski uhidbeni nalog na službeni jezik ili jezike države članice izvršenja. Države članice mogu izjaviti da će primiti prijevod na jedan ili više drugih službenih jezika EU-a.

Više od polovine država članica predalo je izjavu kojom prihvaćaju europske uhidbene naloge na službenim jezicima koji nisu njihovi vlastiti (obično na engleskom jeziku)[35]. Mali broj država članica uvjetovao je svoje izjave recipročnom obvezom drugih država članica. Nekoliko država članica uvelo je povlaštena pravila kojima se uređuje uporaba jezika za dolazne europske uhidbene naloge iz određenih susjednih država članica.

[34] Usporediti presudu Suda od 9. listopada 2019., *NJ*, C-489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.
[35] Priručnik o izdavanju i izvršavanju europskog uhidbenog naloga, SL C 335, 6.10.2017., str. 1., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=hr, str. 74.–75.

3.3. Definicija europskog uhidbenog naloga i obveza poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela (članak 1.)

3.3.1. *Definicija (članak 1. stavak 1.)*

Sve države članice prenijele su članak 1. stavak 1. Okvirne direktive u kojoj se europski uhidbeni nalog definira kao sudska odluka[36] koju izdaje država članica s ciljem uhićenja i predaje tražene osobe od strane druge države članice zbog vođenja kaznenog progona, izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode.

Većina država članica na europski uhidbeni nalog izričito upućuje kao na sudsku odluku, a gotovo sve države članice izričito su propisale da se europski uhidbeni nalog mora primjenjivati za potrebe vođenja kaznenog progona ili izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode. Međutim, kad je riječ o europskim uhidbenim nalozima za potrebe vođenja kaznenog progona, nekoliko država članica odstupilo je od Okvirne odluke i primijenilo uži pristup za potrebe progona te zahtijevaju da europski uhidbeni nalog bude „spreman za suđenje”[37]. Sve države članice upućuju na „kaznu zatvora”, ali u malom broju država članica nema izričitog upućivanja na „nalog za oduzimanje slobode”.

3.3.2. *Obveza poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela (članak 1. stavak 3. te uvodne izjave 10., 12. i 13.)*

U članku 1. stavku 3. utvrđeno je da se Okvirnom odlukom ne smije utjecati na obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela iz članka 6. Ugovora o Europskoj uniji[38]. U članku 6. Ugovora o Europskoj uniji upućuje se na Povelju Europske unije o temeljnim pravima[39], Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda[40] te ustavne tradicije zajedničke državama članicama.

U uvodnoj izjavi 10. navedeno je da se mehanizam europskog uhidbenog naloga temelji na visokoj razini povjerenja između država članica. Njegova primjena može biti suspendirana samo u slučaju da država članica ozbiljno i neprekidno krši načela iz članka 2. Ugovora o Europskoj uniji[41], što utvrđuje Europsko vijeće u skladu s člankom 7. stavkom 2. Ugovora o Europskoj uniji[42], s posljedicama utvrđenima u članku 7. stavku 3.[43] Ugovora o Europskoj uniji[44].

U uvodnoj izjavi 12. navedeno je da se ništa u Okvirnoj odluci ne smije tumačiti kao zabrana odbijanja predaje osobe za koju je izdan europski uhidbeni nalog ako postoji razlog za uvjerenje, na temelju objektivnih elemenata, da je taj uhidbeni nalog izdan u svrhe progona ili kažnjavanja osobe zbog njezina spola, rase, vjere, etničkog podrijetla, državljanstva, jezika, političkih uvjerenja ili spolnog usmjerenja, ili ako bi položaj te osobe mogao biti ugrožen zbog bilo kojega od tih razloga. U uvodnoj izjavi 12. ujedno je

[36] Usporediti presude Suda od 10. studenoga 2016., *Poltorak*, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858; *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861 i presudu Suda od 9. listopada 2019., *NJ*, C-489/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:849.
[37] Spremnost za suđenje znači da je donesena odluka o podizanju optužnice i suđenju osobi za kazneno djelo.
[38] SL C 326, 26.10.2012., str. 13.
[39] SL C 326, 26.10.2012., str. 391.
[40] Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda od 4. studenoga 1950. (ETS br. 005).
[41] Prije izmjena Ugovora o Europskoj uniji: članak 6. stavak 1.
[42] Prije izmjena Ugovora o Europskoj uniji: članak 7. stavak 1.
[43] Prije izmjena Ugovora o Europskoj uniji: članak 7. stavak 2.
[44] Usporediti presudu Suda od 25. srpnja 2018., *LM*, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586.

navedeno da Okvirna odluka ne sprečava državu članicu da primijeni svoja ustavna pravila o pravu na pravični sudski postupak, slobodu udruživanja, slobodu tiska te slobodu izražavanja u drugim medijima.

Uvodna izjava 13. odražava članak 4. i članak 19. stavak 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima u kojima je utvrđeno da nitko ne smije biti udaljen, protjeran ili izručen državi u kojoj postoji stvarna opasnost da će osoba o kojoj je riječ biti osuđena na smrt, podvrgnuta mučenju ili drugom nečovječnom ili ponižavajućem postupku ili kažnjavanju[45].

Te se odredbe primjenjuju na države članice i kad djeluju kao države članice izdavateljice i kad djeluju kao države članice izvršenja[46].

Velika većina država članica izričito je prenijela obvezu poštovanja temeljnih prava i temeljnih pravnih načela, neke općenito, a neke s konkretnim upućivanjem na prava navedena u uvodnim izjavama 12. i 13. Na primjer, neke prenesene nacionalne odredbe upućuju općenito na ugovore o ljudskim pravima i temeljnim slobodama[47] i/ili na članak 6. Ugovora o Europskoj uniji. Nekoliko država članica prenijelo je članak 1. stavak 3. Okvirne odluke upućivanjem samo na Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, bez upućivanja na Povelju Europske unije o temeljnim pravima.

Neke države članice upućuju i na nacionalne ustave. Međutim, upućivanje na nacionalne ustave može nadilaziti članak 1. stavak 3. Okvirne odluke, posebice zbog toga što članak 6. Ugovora o Europskoj uniji upućuje samo na ona ustavna načela koja su zajednička državama članicama. U skladu sa sudskom praksom Suda države članice ne mogu zahtijevati višu razinu nacionalne zaštite temeljnih prava od druge države članice nego što je ona predviđena zakonodavstvom EU-a[48].

Nadalje, mali broj država članica u svojim provedbenim odredbama ne upućuje izričito na temeljna prava i temeljna pravna načela jer ih njihovi ustavni zakoni obvezuju na poštovanje temeljnih prava i temeljnih pravnih načela.

Unatoč nedostatku odgovarajuće odredbe u Okvirnoj odluci, u većini država članica izričito je predviđen obvezni razlog za neizvršenje na temelju povrede temeljnih prava ili upućivanjem na povredu prava iz uvodnih izjava 12. i 13. (npr. rasa, državljanstvo, vjera ili politička uvjerenja).

---

[45] Usporediti presudu Suda od 5. travnja 2016., *Aranyosi i Căldăraru*, C-404/15 te C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, t. 104.; presudu Suda od 6. rujna 2016., *Petruhhin*, C-182/15, ECLI:EU:C:2016:630, t. 60.; rješenje Suda od 6. rujna 2017., *Schotthöfer & Steiner protiv Adelsmayra*, C-473/15, ECLI:EU:C:2017:633, t. 27.; presudu Suda od 25. srpnja 2018., *ML*, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589; presudu Suda od 15. listopada 2019., *Dorobantu*, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857 i presudu Suda od 2. travnja 2020., *IN*, predmet C-897/19 PPU, ECLI:EU:C:2020:262, t. 63.–68.

[46] Usporediti presudu Suda od 29. siječnja 2013., *Radu*, C-396/11, ECLI:EU:C:2013:39, t. 39.–43.; presudu Suda od 16. srpnja 2015., *Lanigan*, C-237/15 PPU, ECLI:EU:C:2015:474, t. 53. i 54. i presudu Suda od 6. prosinca 2018., *IK*, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, t. 66. i 67.

[47] Na primjer, Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Konvencija protiv mučenja i drugih okrutnih, neljudskih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja od 10. prosinca 1984., Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima od 16. prosinca 1966., Konvencija o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951.

[48] Usporediti presudu Suda od 26. veljače 2013., *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, t. 63. i presudu Suda od 15. listopada 2019., *Dorobantu*, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, t. 79.

3.4. Izdavanje europskog uhidbenog naloga (članak 2. stavak 1. i članak 8. stavak 1.)

3.4.1. *Područje primjene i uvjeti za izdavanje europskog uhidbenog naloga (članak 2. stavak 1.)*

Europski uhidbeni nalog može biti izdan u slučajevima počinjenja djela za koja je, u skladu s pravom države članice koja ga izdaje, propisana najviša kazna zatvora ili oduzimanje slobode od najmanje 12 mjeseci ili za koja je izrečena kazna zatvora ili je izdan nalog za oduzimanje slobode od najmanje četiri mjeseca.

Ta je odredba pravilno prenesena u većini država članica. Međutim, mali broj država članica nije izričito propisao diskrecijsko pravo za svoja nadležna pravosudna tijela koja izdaju uhidbeni nalog kako bi razmotrila je li, s obzirom na posebne okolnosti svakog predmeta, proporcionalno izdati europski uhidbeni nalog[49].

U nekoliko država članica predviđeno je uže područje primjene za razmatranje proporcionalnosti[50] europskih uhidbenih naloga koje mogu izdati njihova pravosudna tijela (npr. uvođenjem viših pragova, zahtijevanjem da je još uvijek potrebno odslužiti četveromjesečnu kaznu ili zahtijevanjem da europski uhidbeni nalog mora biti u interesu pravde).

U Okvirnoj odluci nema odredbi o predaji za kaznena djela kažnjiva kaznom nižom od praga utvrđenog u članku 2. stavku 1. ako su ta djela dodatna uz glavna kaznena djela koja ispunjavaju taj prag[51]. Neke države članice u takvim slučajevima u praksi dopuštaju predaju, a druge je ne dopuštaju[52].

Nadalje, neke su države članice izričito prilagodile područje primjene u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2009/829/PUP o mjerama nadzora kao alternative privremenom pritvoru[53], tako da se europski uhidbeni nalog može izdati i u slučaju kad prag od 12 mjeseci nije ispunjen ako je prekršena mjera nadzora.

3.4.2. *Zahtjevi u vezi sa sadržajem europskog uhidbenog naloga i prva razina pravosudne zaštite (članak 8. stavak 1.)*

U članku 8. stavku 1. Okvirne odluke utvrđeni su zahtjevi u vezi sa sadržajem europskog uhidbenog naloga[54]. To posebice uključuje:

---

[49] Usporediti presudu Suda od 27. svibnja 2019., *OG i PI*, C-508/18 i C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, t. 71. i 75.

[50] IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o provedbi od 2007. Okvirne odluke Vijeća od 13. lipnja 2002., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52011DC0175&from=EN, str. 7.–8.

[51] Europska konvencija o izručenju od 13. prosinca 1957. (ETS br. 024) sadržava odredbu o dodatnim kaznenim djelima.

[52] Priručnik o izdavanju i izvršavanju europskog uhidbenog naloga, SL C 335, 6.10.2017., str. 1., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XC1006(02)&from=hr, str. 82.

[53] Okvirna odluka Vijeća 2009/829/PUP od 23. listopada 2009. o primjeni načela uzajamnog priznavanja odluka o mjerama nadzora među državama članicama Europske unije kao alternative privremenom pritvoru, SL L 294, 11.11.2009., str. 20.

[54] Usporediti presudu Suda od 1. prosinca 2008., *Leymann i Pustovarov*, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, t. 52. i 53. te presudu Suda od 23. siječnja 2018., *Piotrowski*, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27, t. 57.–59.

- dokaz o izvršivoj sudskoj odluci[55] (kao što je nacionalni uhidbeni nalog), koja mora biti različita od samog europskog uhidbenog naloga kako bi se zajamčila prva razina pravosudne zaštite[56],
- prirodu i pravni opis kaznenog djela,
- opis okolnosti u kojima je kazneno djelo počinjeno, uključujući vrijeme, mjesto i stupanj sudjelovanja tražene osobe u kaznenom djelu te izrečenu kaznu[57].

Gotovo sve države članice prenijele su članak 8. stavak 1. Okvirne odluke potpuno i pravilno, s relativno visokim brojem primjera doslovnog prenošenja članka 8. stavka 1. U jednoj državi članici propisano je da europski uhidbeni nalog mora biti popraćen dodatnim dokumentima (npr. preslikom mjerodavnih odredbi, izvješćem o činjenicama na kojima se europski uhidbeni nalog temelji, informacijama o izvoru dokaza).

3.5. Izravni kontakti između pravosudnog tijela koje izdaje uhidbeni nalog i pravosudnog tijela izvršenja (članak 10. stavak 5. i članak 15. stavak 2.)

U članku 10. stavku 5. predviđeno je da se sve poteškoće povezane sa slanjem ili vjerodostojnošću bilo koje isprave potrebne za izvršenje europskog uhidbenog naloga rješavaju u izravnim kontaktima između uključenih pravosudnih tijela ili, ako je potrebno, uključivanjem središnjih tijela država članica (usporediti odjeljak 3.1.). Više od polovine država članica pravilno je prenijelo članak 10. stavak 5.; međutim, u nekim državama članicama nije bilo moguće utvrditi odgovarajuće odredbe, a mali broj država članica prenio ga je samo djelomično (npr. upućivanjem samo na pitanja vjerodostojnosti, ali ne i slanja).

U skladu s člankom 15. stavkom 2., ako pravosudno tijelo izvršenja utvrdi da su informacije koje je dostavila država članica izdavateljica uhidbenog naloga nedostatne i ne omogućavaju donošenje odluke o predaji, ono mora zatražiti da se žurno dostave potrebne dopunske informacije[58]. To se posebice odnosi na članke od 3. do 5. (Razlozi za neizvršavanje, usporediti odjeljak 3.8., i Jamstva, usporediti odjeljak 3.9.) i članak 8. (Sadržaj, usporediti odjeljak 3.4.2.) Okvirne odluke[59]. Pravosudno tijelo izvršenja može odrediti rok za primitak tih informacija uzimajući u obzir potrebu poštovanja rokova iz članka 17. (usporediti odjeljak 3.13.). Velik broj država članica prenio je tu odredbu i uskladio se s njom. Neke države članice ne spominju izričito element žurnosti, ali utvrdile su obvezu određivanja rokova. Jedna država članica prenijela je odredbu kao neobveznu. Međutim, u dvjema državama članicama nije bilo moguće utvrditi odgovarajuće odredbe.

---

[55] Usporediti presudu Suda od 1. lipnja 2016., *Bob-Dogi*, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, t. 54. i 58. te presudu od 10. studenoga 2016., *Özçelik*, C-453/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:860, t. 33.–37.

[56] Usporediti presudu Suda od 1. lipnja 2016., *Bob-Dogi*, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, t. 55. i 56.; presudu Suda od 27. svibnja 2019., *OG* i *PI*, C-508/18 i C-82/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:456, t. 66. i 67. te presudu Suda od 27. svibnja 2019., *PF*, C-509/18, ECLI:EU:C:2019:457, t. 44. i 45.

[57] Usporediti presudu Suda od 1. prosinca 2008., *Leymann i Pustovarov*, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669, t. 52.; presudu Suda od 6. prosinca 2018., *IK*, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991 i presudu Suda od 3. ožujka 2020., *X*, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, t. 37.

[58] Usporediti presudu Suda od 5. travnja 2016., *Aranyosi i Căldăraru*, C-404/15 te C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, t. 95. i 96.; presudu Suda od 1. lipnja 2016., *Bob-Dogi*, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385, t. 65.; presudu Suda od 23. siječnja 2018., *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, t. 60. i 61.; presudu Suda od 25. srpnja 2018., *ML*, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589, t. 63. i presudu Suda od 15. listopada 2019., *Dorobantu*, C-128/18, ECLI:EU:C:2019:857, t. 67.

[59] Usporediti presudu Suda od 22. prosinca 2017., *Ardic*, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026, t. 91.

3.6. Izvršenje europskog uhidbenog naloga (članak 1. stavak 2.)

Pravosudno tijelo izvršenja ima opću dužnost izvršiti europski uhidbeni nalog na temelju načela uzajamnog priznavanja i u skladu s odredbama Okvirne odluke (članak 1. stavak 2.)[60].

Manje od polovine država članica uključilo je izričito upućivanje na načelo uzajamnog priznavanja u svoja zakonodavstva. Dvije države članice upućuju na to načelo u mekom pravu. Nekoliko država članica umjesto toga upućuje na načelo reciprociteta. Kod nekih drugih nisu utvrđene nikakve posebne odredbe kojima se to prenosi. U slučajevima u kojima načelo uzajamnog priznavanja nije izričito spomenuto u nacionalnom zakonodavstvu kojim se prenosi Okvirna odluka, ono se može izvesti iz strukture zakonodavstva kojim se ta direktiva prenosi. Međutim, prenošenje razloga za neizvršenje posebice upućuje na to da se načelo uzajamnog priznavanja ne poštuje u potpunosti u znatnom broju država članica (usporediti odjeljak 3.8.).

3.7. Dvostruka kažnjivost (članak 2. stavci 2. i 4.)

3.7.1. *Popis 32 kaznena djela koja dovode do predaje bez provjere dvostruke kažnjivosti (članak 2. stavak 2.)*

U članku 2. stavku 2. nalazi se popis 32 kategorije kaznenih djela koja dovode do predaje bez provjere dvostruke kažnjivosti ako su u državi članici koja izdaje uhidbeni nalog kažnjiva najvišom kaznom zatvora ili mjerom oduzimanja slobode od najmanje tri godine i kako su definirana u zakonodavstvu države članice koja izdaje uhidbeni nalog[61].

Neke od kategorija 32 kaznena djela usklađene su u određenoj mjeri na razini EU-a na temelju članka 83. Ugovora o funkcioniranju Europske unije[62].

Većina država članica prenijela je članak 2. stavak 2. doslovno. Nekoliko država članica uvelo je izravno upućivanje na članak 2. stavak 2. u nacionalnom zakonodavstvu. Međutim, dvije države članice uvele su znatne promjene koje utječu na popis 32 kaznena djela (npr. sužavanjem opsega određenih kategorija ili neprenošenjem svih kategorija). Nadalje, u nekoliko država članica predviđena je provjera dvostruke kažnjivosti u predmetima koji uključuju njihove državljane. U jednoj državi članici predviđeno je da otegotne okolnosti ne bi trebalo uzeti u obzir pri razmatranju praga od najmanje tri godine u svojstvu države članice izvršenja.

---

[60] Usporediti presudu Suda od 26. veljače 2013., *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, t. 36.; presudu Suda od 30. svibnja 2013., *Jeremy F*, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358, t. 34. te presudu Suda od 5. travnja 2016., *Aranyosi i Căldăraru*, C-404/15 i C-659/15 PPU, t. 79.

[61] Usporediti presudu Suda od 3. svibnja 2007., *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, ECLI:EU:C:2007:261, t. 48.–60. i presudu Suda od 3. ožujka 2020., *X*, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, t. 36.–39.

[62] Na primjer: **financijski kriminal**: Direktiva 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja, kojom se zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2000/383/PUP, SL L 151, 21.5.2014., str. 1.; **terorizam**: Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP, SL L 88, 31.3.2017., str. 6.; **kiberkriminalitet**: Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP, SL L 218, 14.8.2013., str. 8. te **trgovina ljudima**: Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP, SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

3.7.2. *Provjera dvostruke kažnjivosti (članak 2. stavak 4.)*

Pravosudno tijelo izvršenja može provjeriti dvostruku kažnjivost za kaznena djela koja nisu na popisu 32 kaznena djela ili za kaznena djela koja su na popisu, ali za koja nije dosegnut prag od tri godine[63]. Stoga predaja može biti ovisna o uvjetu da djelo za koje je europski uhidbeni nalog izdan predstavlja kazneno djelo u skladu s pravom države članice izvršenja, bez obzira na elemente ili opis kaznenog djela[64] (članak 2. stavak 4.). Sve države članice prenijele su članak 2. stavak 4. Okvirne odluke. Međutim, u malom broju država članica nije bilo moguće utvrditi odgovarajuće odredbe o izostanku dvostruke kažnjivosti kao razlogu za neizvršenje (usporediti odjeljak 3.8.2.).

Većina država članica nije izričito prenijela da se provjera dvostruke kažnjivosti mora provesti s obzirom na odgovarajuće kazneno djelo prema zakonu države članice izvršenja „bez obzira na elemente ili opis kaznenog djela".

Nadalje, mali broj država članica uveo je dodatne uvjete (npr. da kazneno djelo za koje se provjerava dvostruka kažnjivost mora biti kažnjivo zatvorskom kaznom od 12 mjeseci i u državi članici izdavanja i državi članici izvršenja[65], zahtijevanje klasifikacije kao prekršaja ili kaznenog djela na temelju zakona države članice izvršenja, isključivanje otegotnih okolnosti pri razmatranju praga od barem 12 mjeseci ili uvođenje zahtjeva u vezi s europskim uhidbenim nalogom za potrebe izvršenja da se razdoblje od četiri mjeseca još uvijek mora odslužiti).

3.8. Razlozi za neizvršenje (odbijanje) (članci 3., 4. i 4.a)

Opća dužnost izvršenja europskog uhidbenog naloga iz članka 1. stavka 2. ograničena je obveznim i neobveznim razlozima za neizvršenje europskog uhidbenog naloga (članci 3., 4. i 4.a Okvirne odluke). Ti su razlozi iscrpni[66]. Kad je riječ o razlozima za moguće neizvršenje, pravosudno tijelo izvršenja može se pozvati samo na razloge koji su preneseni u nacionalno zakonodavstvo[67]. Nadalje, odbijanje izvršenja europskog uhidbenog naloga zamišljeno je kao iznimka koja se mora usko tumačiti[68].

Međutim, ocjena upućuje na to da je više od polovine država članica predvidjelo dodatne razloge za neizvršenje (npr. na temelju temeljnih prava (usporediti odjeljak 3.3.2.), političkih kaznenih djela, načela proporcionalnosti, dodatnih pragova u državi članici izvršenja (usporediti odjeljak 3.7.2.), zahtjeva u vezi sa spremnošću za suđenje (usporediti odjeljak 3.3.1.) ili naznake krivnje ako tražena osoba ne pristaje na predaju, prijetnje sigurnosti, javnom redu ili bitnim interesima države članice izvršenja).

Nadalje, neke države članice predvidjele su dodatne zahtjeve i ograničenja u vezi s vlastitim državljanima (npr. provjera dvostruke kažnjivosti kad je riječ o vlastitim državljanima).

---

[63] Usporediti presudu Suda od 3. ožujka 2020., *X*, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, t. 42.
[64] Usporediti presudu Suda od 11. siječnja 2017., *Grundza*, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, t. 35., 38. i 49.
[65] Usporediti presudu Suda od 25. rujna 2015., *A*, C-463/15, ECLI:EU:C:2015:634.
[66] Usporediti presudu Suda Europske unije od 6. listopada 2009. *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, t. 57. i presudu Suda Europske unije od 5. travnja 2016. *Aranyosi i Căldăraru*, C-404/15 i C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198., t. 80.
[67] Usporediti presudu Suda od 29. lipnja 2017., *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, t. 21.
[68] Usporediti presudu Suda od 29. lipnja 2017., *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, t. 19. i presudu Suda od 10. kolovoza 2017., *Tupikas*, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628, t. 50.

3.8.1. *Obvezni razlozi za neizvršenje*

Ako se primjenjuje jedan ili više od triju obveznih razloga za neizvršenje, pravosudno tijelo izvršenja mora odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog (članak 3.).

- **Amnestija (članak 3. stavak 1.)**

Izvršenje se mora odbiti ako je kazneno djelo zbog kojeg je uhidbeni nalog izdan predmet amnestije u državi članici izvršenja. Osim toga, da država članica izvršenja mora biti nadležna za progon kaznenog djela u skladu sa svojim kaznenim pravom. Gotovo sve države članice prenijele su članak 3. stavak 1. U jednoj državi članici nije bilo moguće utvrditi odgovarajuće odredbe. Mali broj država članica upućuje na „pomilovanje" umjesto na „amnestiju" ili na oba pojma.

- ***Ne bis in idem* (članak 3. stavak 2.)**

Izvršenje se mora odbiti ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je tražena osoba pravomoćno osuđena[69] u državi članici za ista djela (zahtjev *idem*[70] kao autonoman pojam prava Unije[71]). Također se traži da je, u slučaju izricanja presude, kazna izdržana ili se trenutačno izdržava ili presuda više ne može biti izvršena u skladu s pravom države članice u kojoj je ona izrečena (zahtjevi u vezi s izvršenjem[72]).

Sve su države članice prenijele članak 3. stavak 2. Međutim, mali broj država članica upućuje na „istu povredu" umjesto na „ista kaznena djela"[73]. U vezi sa zahtjevima u vezi s izvršenjem, nekoliko država članica nije prenijelo sva tri alternativna kriterija.

- **Ispod minimalne dobi za kaznenu odgovornost (članak 3. stavak 3.)**

Izvršenje se mora odbiti kad tražena osoba zbog svoje dobi ne može kazneno odgovarati za kaznena djela na kojima se temelji europski uhidbeni nalog u skladu s pravom države članice izvršenja[74]. Nisu utvrđene nikakve poteškoće u vezi s prenošenjem članka 3. stavka 3. iako dob za kaznenu odgovornost u državama članicama može biti različita.

---

[69] Usporediti presudu Suda od 11. veljače 2003., *Gözütok i Brügge*, C-187/01, ECLI:EU:C:2003:87; presudu Suda od 10. ožujka 2005., *Miraglia*, C-469/03, ECLI:EU:C:2005:156; presudu Suda od 28. rujna 2006., *van Straaten*, C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614; presudu Suda od 22. prosinca 2008., *Turanský*, C-491/07, ECLI:EU:C:2008:768; presudu Suda od 16. studenoga 2010., *Mantello*, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683; presudu Suda od 5. lipnja 2014., *M*, C-398/12, ECLI:EU:C:2014:1057; presudu Suda od 29. lipnja 2016., *Kossowski*, C-486/14, ECLI:EU:C:2016:483 te presudu Suda od 25. srpnja 2018., *AY*, C-268/17, ECLI:EU:C:2018:602.

[70] Usporediti presudu Suda od 9. ožujka 2006., *Van Esbroeck*, C-436/04, ECLI:EU:C:2006:165; presudu Suda od 28. rujna 2006., *van Straaten*, C-150/05, ECLI:EU:C:2006:614; presudu Suda od 28. rujna 2006., *Gasparini i drugi*, C-467/04, ECLI:EU:C:2006:610; presudu Suda od 18. srpnja 2007., *Kretzinger*, C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441; presudu Suda od 18. srpnja 2007., *Kraaijenbrink*, C-367/05, ECLI:EU:C:2007:444 te presudu Suda od 16. studenoga 2010., *Mantello*, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683.

[71] Usporediti presudu Suda od 16. studenoga 2010., *Mantello*, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683, t. 38.

[72] Usporediti presudu Suda od 11. veljače 2003., *Gözütok i Brügge*, C-187/01, ECLI:EU:C:2003:87; presudu Suda od 18. srpnja 2007., *Kretzinger*, C-288/05, ECLI:EU:C:2007:441; presudu Suda od 11. prosinca 2008., *Bourquain*, C-297/07, ECLI:EU:C:2008:708 i presudu Suda od 27. svibnja 2014., *Spasic*, C- 129/14 PPU, ECLI:EU:C:2014:586.

[73] Ista napomena primjenjuje se na druge odgovarajuće članke, npr. članak 4. stavke 2., 3. i 5. Okvirne odluke, u kojima su navedena „ista kaznena djela".

[74] Usporediti presudu Suda od 23. siječnja 2018., *Piotrowski*, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27.

3.8.2. *Razlozi za moguće neizvršenje (članci 4. i 4.a)*

U člancima 4. i 4.a Okvirne odluke predviđeno je osam mogućih razloga za neizvršenje. Države članice nemaju obvezu prenijeti moguće razloge za neizvršenje[75].

Neke države članice prenijele su samo određene razloge iz članka 4. Nadalje, više država članica propisalo je da svi preneseni razlozi budu obvezni, pri čemu tijelima izvršenja nisu dana diskrecijska prava. Tek je u malom broju država članica ostavljena mogućnost da svi preneseni razlozi budu mogući. Nadalje, neke države članice prenijele su određene razloge iz članka 4. i članka 4.a kao moguće, a neke razloge kao obvezne.

- **Nepostojanje dvostruke kažnjivosti (članak 4. stavak 1.)**

Izvršenje europskog uhidbenog naloga može se odbiti kad, u slučajevima iz članka 2. stavka 4. (usporediti odjeljak 3.7.2.), djelo zbog kojeg je izdan europski uhidbeni nalog ne predstavlja kazneno djelo u skladu s pravom države članice izvršenja[76], osim za kaznena djela povezana s davanjima, porezima, carinama i razmjenom valuta (fiskalna kaznena djela). Nadalje, članak 4. stavak 1. odnosi se isključivo na kaznena djela koja nisu obuhvaćena popisom 32 kaznena djela, a za koje je provjera dvostruke kažnjivosti ukinuta ako je dosegnut prag od tri godine[77] (članak 2. stavak 2.).

U malom broju država članica nije bilo moguće utvrditi odgovarajuću odredbu iako su one prenijele članak 2. stavak 4. (usporediti odjeljak 3.7.1.). Neke države članice prenijele su članak 4. stavak 1. kao mogući razlog, a više država članica prenijelo je članak 4. stavak 1. kao obvezni razlog za neizvršenje.

Većina država članica prenijela je izuzeće za fiskalna kaznena djela povezana s davanjima, porezima, carinama i razmjenom valuta. Međutim, neke države članice prenijele su iznimku tek djelomično (npr. tako što su izostavile upućivanje na „carine i razmjenu valuta"). Mali broj država članica nije izričito prenio izuzeće za fiskalna kaznena djela. Nadalje, u jednoj državi članici fiskalna kaznena djela izričito ovise o sličnosti poreza i davanja u državi članici izdavanja i državi članici izvršenja, uključujući zahtjev za kaznom zatvora u trajanju od najmanje tri godine (isključujući otegotne okolnosti) u državi članici izvršenja.

Mali broj država članica utvrdio je dodatne zahtjeve (usporediti odjeljak 3.7.2.).

- **Kazneni progon u tijeku u državi članici izvršenja (članak 4. stavak 2.)**

Izvršenje se može odbiti ako je protiv osobe koja je predmet europskog uhidbenog naloga u tijeku kazneni progon u državi članici izvršenja zbog istog djela zbog kojeg je izdan europski uhidbeni nalog.

Sve su države članice prenijele članak 4. stavak 2. Većina ga je prenijela kao mogući razlog za neizvršenje, osim onih u kojima je on obvezan ili djelomično obvezan (jedna država članica, na primjer, stavlja svoje državljane u povoljniji položaj odredbom da je razlog za neizvršenje obvezan za vlastite državljane, a moguć za strane državljane). Jedna je država članica, primjerice, razlog uvjetovala kaznenim postupkom koji se očito lakše može provesti u državi članici izvršenja.

[75] Usporediti presudu Suda od 6. listopada 2009., *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, t. 59.–61. i presudu Suda od 29. lipnja 2017., *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, t. 21.
[76] Usporediti presudu Suda od 11. siječnja 2017., *Grundza*, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, t. 38. i 49.
[77] Usporediti presudu Suda od 3. ožujka 2020., *X*, C-717/18, ECLI:EU:C:2020:142, t. 42.

- **Kazneni progon za isto kazneno djelo nije moguć u državi članici izvršenja (članak 4. stavak 3.)**

Za prenošenje članka 4. stavka 3. moraju se razlikovati tri situacije: pravosudna tijela države članice izvršenja odustala su od kaznenog progona zbog kaznenog djela zbog kojega je izdan europski uhidbeni nalog ili su odlučila obustaviti postupak ili je traženoj osobi u nekoj državi članici zbog istih kaznenih djela izrečena pravomoćna presuda koja sprečava daljnji kazneni postupak.

Samo jedna država članica nije prenijela članak 4. stavak 3. Polovina država članica prenijela ga je kao mogući razlog za neizvršenje. Druge države članice prenijele su ga kao obvezan razlog, osim malog broja koji je prenio neke od tri alternativnih uvjeta kao mogući razlog, a neke kao obvezni. Nadalje, neke od tih država članica samo su djelomično prenijele tri uvjeta iz članka 4. stavka 3.

- **Zastara kaznenog progona ili izvršenja kazne (članak 4. stavak 4.)**

Izvršenje se može odbiti ako je nastupila zastara kaznenog progona ili izvršenja kazne tražene osobe, u skladu s pravom države članice izvršenja, a ta kaznena djela ulaze u nadležnost te države u skladu s njezinim kaznenim pravom.

Gotovo sve države članice, osim jedne, prenijele su članak 4. stavak 4. Jedna država članica upućuje na protok vremena. U više država članica taj je razlog za neizvršenje obvezan.

- **Pravomoćna presuda u trećoj državi – transnacionalni *ne bis in idem* (članak 4. stavak 5.)**

Izvršenje se može odbiti ako je pravosudno tijelo izvršenja obaviješteno da je tražena osoba pravomoćno osuđena u trećoj državi zbog istih kaznenih djela (zahtjev *idem*), pod uvjetom da je, u slučaju izricanja presude, kazna izdržana ili je u tijeku njezino izdržavanje ili presuda više ne može biti izvršena u skladu s pravom države u kojoj je izrečena (zahtjev u vezi s izvršenjem).

Sve države članice, osim jedne, provele su članak 4. stavak 5. Više od polovine država članica prenijelo ga je kao mogući razlog za neizvršenje, a ostale kao obvezni razlog. Međutim, neke države članice samo su djelomično prenijele tri alternativna uvjeta za izvršenje.

- **Država članica izvršenja preuzima izvršenje kazne (članak 4. stavak 6.)**

Ako je europski uhidbeni nalog izdan u svrhu izvršenja kazne zatvora ili naloga za oduzimanje slobode, a tražena se osoba nalazi ili boravi u državi članici izvršenja ili je njezin državljanin, pravosudno tijelo izvršenja može razmisliti može li se kazna izvršiti u toj državi članici umjesto predaje osobe državi članici koja je izdala uhidbeni nalog[78].

[78] Usporediti presudu Suda od 29. lipnja 2017., *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, t. 21.–24.; presudu Suda od 13. prosinca 2018., *Sut*, C-514/17, ECLI:EU:C:2018:1016, t. 34.–38. i presudu Suda od 24. lipnja 2019., *Popławski II*, C- 573/17, *ECLI*:EU:C:2019:530.
Usporediti Okvirnu odluku Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji, SL L 327, 5.12.2008., str. 27.; Priručnik o transferu osuđenih osoba i kazni zatvora u Europskoj uniji, SL C 403, 29.11.2019., str. 2.: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019XC1129(01)&from=hr, str. 34.

Izrazi „nalazi se” i „boravi” u članku 4. stavku 6. moraju se definirati jednako jer su povezani s autonomnim pojmovima prava Unije[79].

Mali broj država članica nije prenio članak 4. stavak 6. Druge države članice prenijele su ga na različite načine jer je osobno područje primjene prenošenja članka 4. stavka 6. prilično raznoliko.

Samo su neke države članice prenijele članak 4. stavak 6. kao mogući razlog za neizvršenje. U većini je obvezan[80] ili djelomično obvezan jer su neke uvele razliku između vlastitih državljana i stranih državljana[81] (koji u toj državi članici borave) i predvidjele obvezan razlog za neizvršenje za vlastite državljane, a mogući razlog za osobe koje tamo borave odnosno ne postoje odredbe o osobama koje tamo borave. Neke države članice dodatno su suzile uvjet boravišta (npr. trajno boravište[82] od dvije ili pet godina, boravišna dozvola[83]). Nadalje, jedna je država članica prenijela članak 4. stavak 6. tako da se primjenjuje samo na građane EU-a i time je isključila državljane trećih zemalja. S druge strane, jedna država članica izričito upućuje na osobe kojima je odobren azil. Samo je mali broj država članica prenio članak 4. stavak 6. tako da obuhvaća i osobe koje se u njima nalaze.

- **Ekstrateritorijalnost (kaznena djela počinjena izvan državnog područja države članice koja izdaje uhidbeni nalog) (članak 4. stavak 7.)**

Izvršenje se može odbiti ako se europski uhidbeni nalog odnosi na kaznena djela:

(a) koja su u skladu s pravom države članice izvršenja u cijelosti ili djelomice počinjena na državnom području države članice izvršenja ili na mjestu koje se smatra takvim;

ili

(b) koja su počinjena izvan državnog područja države članice izdavateljice uhidbenog naloga, a pravo države članice izvršenja ne omogućuje progon zbog istih kaznenih djela ako su počinjena izvan njezina državnog područja.

Neke države članice prenijele su samo jedan od ovih dvaju razloga.

Nekoliko država članica nije prenijelo razlog pod točkom (a). Više od polovine država članica prenijelo je razlog pod točkom (a) kao mogući razlog za neizvršenje. Nadalje, neke od tih država članica nisu izričito prenijele „u cijelosti ili djelomice” i/ili „na mjestu koje se smatra takvim”.

Mali broj država članica nije prenio razlog pod točkom (b). Više od polovine država članica prenijelo je tu odredbu kao mogući razlog za neizvršenje.

- **Suđenja u odsutnosti (članak 4.a)**

U članku 4.a predviđen je mogući razlog za neizvršenje za situacije u kojima je pravosudno tijelo izvršenja primilo europski uhidbeni nalog o izvršenju zatvorske kazne ili mjere oduzimanja slobode koja proizlazi iz postupka u državi članici izdavateljici ako

[79] Usporediti presudu Suda od 17. srpnja 2008., *Kozłowski*, C-66/08, ECLI:EU:C:2008:437, t. 46. i 54.
[80] Usporediti presudu Suda od 29. lipnja 2017., *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, t. 21.
[81] Usporediti presudu Suda od 5. rujna 2012., *Lopes da Silva Jorge*, C-42/11, ECLI:EU:C:2012:517, t. 52. i 59.
[82] Usporediti presudu Suda od 6. listopada 2009., *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, t. 74.
[83] Usporediti presudu Suda od 6. listopada 2009., *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, t. 53.

osoba nije bila prisutna[84] (odluka donesena u odsutnosti). Međutim, za tu mogućnost postoje četiri iznimke, u kojima pravosudno tijelo izvršenja ne može odbiti izvršiti europski uhidbeni nalog na temelju odluke donesene u odsutnosti[85].

Polovina država članica prenijela je članak 4.a kao obvezni razlog za neizvršenje, a druga polovina kao mogući razlog. Kad je riječ o četiri iznimke, odgovarajuće odredbe nije bilo moguće utvrditi u nekoliko država članica. U nekim državama članicama, koje su prenijele četiri iznimke, najmanje postupovne norme definirane u tim iznimkama nisu izričito prenesene. One uključuju autonomne pojmove prava Unije, posebice „osoban poziv na sud", „stvarno primljene službene obavijesti" ili „upoznatost s predviđenim suđenjem"[86].

3.9. Jamstva koja daju države članice izdavateljice (članak 5.)

U članku 5. predviđeno je da izvršenje europskog uhidbenog naloga, koje obavlja pravosudno tijelo izvršenja, može, u skladu s nacionalnim pravom, biti podložno određenim uvjetima, koji su iscrpno utvrđeni u članku 5.[87] Ti se uvjeti mogu odnositi na reviziju doživotne kazne zatvora ili vraćanje državljana i osoba koje imaju boravište u državu članicu izvršenja na izdržavanje zatvorske kazne koja im je izrečena u državi članici izdavateljici[88].

Više od polovine država članica prenijelo je mogućnost da se izvršenje europskog uhidbenog naloga uvjetuje revizijom doživotne zatvorske kazne ili doživotne mjere oduzimanja slobode. Nadalje, velika većina država članica prenijela je mogućnost da se izvršenje europskog uhidbenog naloga uvjetuje vraćanjem državljana i osoba koje imaju boravište, nakon saslušanja, državi članici izvršenja na izdržavanje zatvorske kazne ili mjere oduzimanja slobode koja im je izrečena u državi članici izdavateljici. Prenošenje je bilo tek djelomično u nekim državama članicama jer one nisu jasno utvrdile da osoba mora biti vraćena nakon saslušanja. Nadalje, neke države članice imaju povlaštena pravila za vlastite državljane.

3.10. Postupovna prava tražene osobe (članak 11., članak 13. stavak 2., članak 14. i članak 23. stavak 5.)

Okvirnom odlukom traženoj osobi dodjeljuje se nekoliko postupovnih prava. U skladu s člankom 11. tražena osoba ima pravo biti obaviještena o europskom uhidbenom nalogu i njegovu sadržaju, mogućnosti pristanka na predaju te ima pravo na pravnog zastupnika i tumača. Ta se prava moraju osigurati u skladu s nacionalnim pravom države članice

[84] Usporediti presude Suda od 10. kolovoza 2017., *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:629 i *Tupikas*, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628 te presudu Suda od 22. prosinca 2017., *Ardic*, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026.
[85] Usporediti presudu Suda od 26. veljače 2013., *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, t. 51. i 52.
[86] Usporediti presudu Suda od 24. svibnja 2016., *Dworzecki*, C-108/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:346, t. 32.
[87] Usporediti presudu Suda od 26. veljače 2013., *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107, t. 38.; presudu Suda od 5. travnja 2016., *Aranyosi i Căldăraru*, C-404/15 i C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198, t. 80. te presudu Suda od 16. srpnja 2015., *Lanigan*, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, t. 36.
[88] Usporediti presudu Suda od 11. ožujka 2020., *SF*, C-314/18, ECLI:EU:C:2020:191.

izvršenja. Nadalje, direktive o najmanjim postupovnim pravima dopunile su i ojačale prava predviđena u Okvirnoj odluci[89].

Sve su države članice prenijele članak 11. Međutim, u nekoliko država članica zahtjevi su tek djelomično preneseni ili nije bilo moguće utvrditi sve odgovarajuće elemente (npr. nema izričitih odredbi o tome da tražena osoba mora biti obaviještena o mogućnosti pristanka na predaju ili se traženu osobu informira isključivo nakon ulaska u ustanovu za zadržavanje).

Nadalje, razne odredbe Okvirne odluke daju traženoj osobi najmanja postupovna prava, posebice:

- u članku 13. stavku 2. zahtijeva se da države članice donesu mjere potrebne kako bi se osiguralo da su pristanak na predaju i odricanje od prava na pravilo specijalnosti (iz članka 27. stavka 2.) izjavljeni na način koji pokazuje da ga je uhićena osoba tijelu izvršenja dala dragovoljno i posve svjesna njegovih posljedica. U tu svrhu, tražena osoba mora imati pravo na pravnog zastupnika. Sve su države članice prenijele članak 13. stavak 2. Međutim, elemente dragovoljnosti i potpune svijesti o posljedicama nije bilo moguće utvrditi u nacionalnom zakonodavstvu nekoliko država članica. Slične poteškoće utvrđene su u nekim državama članicama u vezi s odricanjem od prava na pravilo specijalnosti u državi članici izdavateljici nakon predaje (članak 27. stavak 3. točka (f)),

- u članku 14. predviđeno je da, u slučaju da uhićena osoba ne pristane na predaju, ima pravo na saslušanje pred pravosudnim tijelom izvršenja u skladu s pravom države članice izvršenja[90]. Gotovo sve države članice pravilno su prenijele članak 14.,

- u članku 23. stavku 5. predviđeno je da se tražena osoba mora pustiti na slobodu nakon isteka rokova za predaju[91]. Većina država članica pravilno je prenijela članak 23. stavak 5. Međutim, jedna država članica uključila je izričitu mogućnost da tijelo izvršenja jednostrano produlji pritvor tražene osobe za deset dana prije nego što s tijelom koje je izdalo uhidbeni nalog dogovori novi datum i vrijeme (usporediti odjeljak 3.14.). U malom broju država članica nije bilo moguće utvrditi odgovarajuće odredbe.

3.11. Povlastice i imuniteti (članak 20.)

Članak 20. Okvirne odluke odnosi se na povlastice i imunitete na koje se tražena osoba može pozvati. Tu je odredbu manje od polovine država članica prenijelo u potpunosti i uskladilo se s njome. U drugima je tek djelomično prenesena (npr. povlastice nisu izričito navedene) ili nije bilo moguće utvrditi odgovarajuće odredbe (npr. postupak za zahtjev za odricanje od povlastica ili imuniteta).

[89] Usporediti 1.1. str. 1. i presudu Suda od 12. prosinca 2019., *XD*, C-625/19 PPU, ECLI:EU:C:2019:1078, t. 55.
[90] Usporediti presudu Suda od 29. siječnja 2013., *Radu*, C-396/11, ECLI:EU:C:2013:39, t. 41. i 42.
[91] Usporediti presudu Suda od 25. siječnja 2017., *Vilkas*, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39, t. 70.–73.

3.12. Pristanak na predaju, pravilo specijalnosti i odricanje od njega (članci 13. i 27.)

Općenito, protiv predane osobe ne može se voditi kazneni progon i ne može joj se izreći presuda ili na drugi način oduzeti sloboda zbog kaznenog djela koje je počinjeno prije njezine predaje, a razlikuje se od onog zbog kojega je predana. To je pravilo specijalnosti, a utvrđeno je u članku 27. Okvirne odluke[92].

Okvirnom odlukom državama članicama omogućuje se da, u svojim odnosima s drugim državama članicama koje su poslale istu obavijest, one obavijeste o odustajanju od pravila specijalnosti, osim ako u posebnom slučaju pravosudno tijelo izvršenja ne odluči drugačije u svojoj odluci o predaji. Prema informacijama dostupnima Komisiji samo su tri države članice poslale takvu obavijest.

Nadalje, u članku 27. stavku 3. predviđeno je nekoliko iznimaka od pravila specijalnosti, od kojih je jedna odricanje tražene osobe od pozivanja na pravilo specijalnosti, u skladu s člankom 13.

Tražena osoba ima mogućnost pristanka na predaju na temelju članka 13. Ako uhićena osoba izjavi da pristaje na predaju, njezin pristanak i, ako je potrebno, izričito odricanje od prava na pravilo specijalnosti, mora se izjaviti pred pravosudnim tijelom izvršenja, u skladu s domaćim pravom države članice izvršenja. Većina država članica pravilno je prenijela članak 13. Međutim, u malom broju država članica tražena osoba automatski gubi zaštitu pravila specijalnosti u situacijama kad je pristala na predaju. Stoga tražena osoba više nema pravo glasa kad je riječ o odricanju od zaštite na temelju pravila specijalnosti. U nekim državama članicama nije bilo moguće utvrditi prenesene odredbe ili je prenošenje tek djelomično jer nije izričito predviđeno odricanje od prava na pravilo specijalnosti.

Nekoliko država članica iskoristio je mogućnost da osoba opozove i pristanak i odricanje. Mali broj država članica uveo je samo mogućnost opoziva pristanka. U većini država članica pristanak na predaju i odricanje ne mogu se opozvati.

U tom je kontekstu u nekim državama članicama moguća žalba na odluku o predaji tražene osobe, čak i ako osoba pristane na predaju.

3.13. Rokovi i postupci za donošenje odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga (članak 15. stavak 1. i članak 17.)

Odluka o predaji načelno se mora donijeti u strogim rokovima, kako je utvrđeno u Okvirnoj odluci (članak 15. stavak 1.)[93]. Neovisno o tim rokovima, svi europski uhidbeni nalozi moraju se obrađivati i izvršavati kao žurni predmeti (članak 17. stavak 1.). Međutim, nisu sve države članice izričito prenijele taj zahtjev.

Ako tražena osoba **pristaje na vlastitu predaju**, pravomoćnu odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga trebalo bi donijeti u roku od deset dana nakon njezina

[92] Usporediti presudu Suda od 1. prosinca 2008., *Leymann i Pustovarov*, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669 i presudu Suda od 6. prosinca 2018., *IK*, C-551/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:991, t. 59.–61.

[93] Usporediti presudu Suda od 30. svibnja 2013., *Jeremy F*, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358, t. 62. i presudu Suda od 16. srpnja 2015., *Lanigan*, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, t. 32. i 33.

pristanka (članak 17. stavak 2.). Većina država članica pravilno je prenijela ovu odredbu; u dvjema državama članicama nije bilo moguće utvrditi prenesene odredbe.

Ako tražena osoba **ne pristaje na vlastitu predaju**, pravomoćnu odluku o izvršenju europskog uhidbenog naloga trebalo bi donijeti u roku od 60 dana od uhićenja tražene osobe (članak 17. stavak 3.). Velika većina država članica pravilno je prenijela ovu odredbu. Jedna država članica nije prenijela rok od 60 dana. Nadalje, nekoliko država članica predvidjelo je drugu mogućnost da rok od 60 dana počinje ili na dan uhićenja ili na dan prvog ispitivanja.

Nekoliko država članica prenijelo je rokove od 10 i/ili 60 dana kao neobvezne.

Iznimno, ako se u određenom slučaju europski uhidbeni nalog ne može izvršiti u navedenim primjenjivim rokovima, oni se mogu produljiti za dodatnih 30 dana. U tom slučaju pravosudno tijelo izvršenja mora odmah obavijesti pravosudno tijelo koje je izdalo uhidbeni nalog i navesti razloge kašnjenja (članak 17. stavak 4.).

Manje od polovine država članica u potpunosti je prenijelo ovu odredbu. Većina ju je prenijela tek djelomično (npr. neposredna priroda obavijesti ne odražava se izričito, nije potrebno navesti razloge kašnjenja, postoji tek upućivanje na rok na temelju članka 17. stavka 3., a rok od deset dana iz članka 17. stavka 2. nije obuhvaćen). U malom broju država članica nije bilo moguće utvrditi odgovarajuće odredbe.

Nadalje, čini se da poteškoće u poštovanju rokova utvrđenih u Okvirnoj odluci u nekim državama članicama isto tako proizlaze iz dugotrajnih žalbenih postupaka[94]. Nije bilo moguće utvrditi odgovarajuće odredbe o duljini žalbenih postupaka za sve države članice. Međutim, u nekim su državama članicama ipak predviđeni strogi rokovi za žalbene postupke.

Sve dok pravosudno tijelo izvršenja ne donese konačnu odluku o europskom uhidbenom nalogu, ono mora osigurati ispunjavanje materijalnih preduvjeta potrebnih za učinkovitu predaju tražene osobe (članak 17. stavak 5.)[95]. Znatan broj država članica pravilno je prenio članak 17. stavak 5. Međutim, u jednoj je predviđena opća i bezuvjetna obveza puštanja tražene osobe uhićene na temelju europskog uhidbenog naloga čim istekne rok od 90 dana od uhićenja te osobe[96].

U članku 17. stavku 7. predviđeno je da, ako država članica u iznimnim okolnostima ne može poštovati rokove koji se primjenjuju, ona mora obavijestiti Eurojust[97], navodeći razloge za kašnjenje. Osim toga, država članica prema kojoj druga država članica opetovano kasni pri izvršenju europskih uhidbenih naloga mora o tome obavijestiti Vijeće kako bi se ocijenila provedba Okvirne odluke. U više od polovine država članica prenošenje je potpuno i usklađeno. Druge države članice tek su djelomično prenijele članak 17. stavak 7. (npr. upućivanjem samo na rok od 60 dana ili izostavljanjem obveze obavješćivanja Eurojusta).

[94] Usporediti presudu Suda od 30. svibnja 2013., *Jeremy F*, C-168/13, ECLI:EU:C:2013:358.
[95] Usporediti presudu Suda od 16. srpnja 2015., *Lanigan*, C-237/15, ECLI:EU:C:2015:474, t. 58.–61.
[96] Usporediti presudu Suda od 12. veljače 2019., *TC*, C-492/18 PPU, ECLI:EU:C:2019:10.8.
[97] Stopa izvješćivanja u praksi je razmjerno niska.
Usporediti statističke podatke o europskom uhidbenom nalogu:
https://e-justice.europa.eu/content_european_arrest_warrant-90-hr.do?init=true.

3.14. Rokovi za predaju osobe (članak 23. stavci od 1. do 4.)

Rok za predaju tražene osobe počinje teći odmah nakon donošenja pravomoćne odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga. Predmetna tijela trebala bi što prije dogovoriti predaju osobe (članak 23. stavak 1.). Predaja se u svakom slučaju mora obaviti najkasnije deset dana nakon donošenja pravomoćne odluke o izvršenju europskog uhidbenog naloga (članak 23. stavak 2.). U članku 23. stavcima 3. i 4. predviđena su produljenja rokova u slučajevima kad je predaja tražene osobe u roku od deset dana spriječena zbog okolnosti na koje ne mogu utjecati države članice[98] ili zbog ozbiljnih humanitarnih razloga.

Rok za predaju općenito je potpuno usklađeno prenesen u samo nekim državama članicama. U većini država članica glavni elementi članka 23. stavaka od 1. do 4. nisu preneseni (npr. žurnost, obvezni rokovi i njihov izračun, upućivanje samo na okolnosti u državi članici izdavateljici, preuska ili preširoka definicija „ozbiljnih humanitarnih razloga").

4. ZAKLJUČAK

Iako se priznaju napori koje su države članice poduzele do današnjeg dana, razina provedbe Okvirne odluke još uvijek nije zadovoljavajuća u nekim državama članicama. Ova ocjena, statistički podaci o europskom uhidbenom nalogu i usporedna analiza s prethodnim izvješćima upućuju na to da određene države članice nisu postupile prema prethodnim preporukama Komisije i onima koje proizlaze iz četvrtog kruga uzajamnih ocjenjivanja. Nadalje, čini se da neke države članice još nisu provele određene presude Suda.

Nepotpuno i/ili nepravilno prenošenje Okvirne odluke sprečava primjenu načela uzajamnog priznavanja u području kaznenog pravosuđa. Cilj razvoja područja slobode, sigurnosti i pravde za sve državljane EU-a, koji je propisan u članku 3. Ugovora o Europskoj uniji, ne može se ostvariti ako države članice pravilno ne provode instrumente o kojima su se dogovorile.

Komisija će nastaviti ocjenjivati usklađenost pojedinih država članica s Okvirnom odlukom. Ako se stanje ne popravi, Komisija će poduzeti odgovarajuće mjere kako bi u cijeloj Europskoj uniji osigurala usklađenost s Okvirnom odlukom, uključujući, prema potrebi, pokretanje postupka zbog povrede u skladu s člankom 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

[98] Usporediti presudu Suda od 25. siječnja 2017., *Vilkas*, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39.